

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.013.05.2017
P/17/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/004 – Wspieranie przedsiębiorczości przez gminy
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	1. Izabela Chlebowska-Gąsczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/123/2017 z dnia 27.07.2017 r. 2. Krystian Polus, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/110/2017 z dnia 11.07.2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-3)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Koninie, Plac Wolności 1, 62-504 Konin (dalej UM lub Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Zygmunt Nowicki, Prezydent Miasta Konina (dowód: akta kontroli str. 4-9)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Prowadzone przez Miasto Konin w latach 2014-2017 (I półrocze) działania wspierające rozwój gospodarczy oraz podejmowanie inwestycji poprawiających infrastrukturę lokalną stwarzały warunki sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości.

Podstawowymi dokumentami strategicznymi Miasta były Strategie Rozwoju Konina na lata 2007-2015 i 2015-2020, określające m.in. cele strategiczne i operacyjne w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, oraz Programy Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2014-2016 i 2017-2019. W Urzędzie wyznaczono komórki i osoby, którym powierzono obowiązki związane z realizacją zadań strategicznych i programowych. Nowym przedsiębiorcom stworzono możliwość korzystania z ulg podatkowych w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dotyczącej wspierania nowych inwestycji lub tworzenia nowych miejsc pracy związanych z tą inwestycją. Przedsiębiorcom tym zapewniono także możliwość zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis.

Realizowane przez Miasto Konin inwestycje infrastrukturalne, w tym drogowe, stwarzały lepsze warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej i zwiększały atrakcyjność Konina dla potencjalnych inwestorów. Organizowane były spotkania i szkolenia poświęcone tematyce przedsiębiorczości. Zainteresowanym udzielano informacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. Przedsiębiorcom zapewniono, poprzez stronę internetową, dostęp do aktualnych informacji o bieżących wydarzeniach, konferencjach i warsztatach.

W Urzędzie monitorowano wdrażanie programów wspierania przedsiębiorczości oraz Strategii Rozwoju Konina na lata 2015-2020. Zauważyć przy tym trzeba, że

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

wskaźniki oceny postępu działań określone w Strategii na lata 2007-2015, miały charakter ogólny (określono jedynie ich nazwy nie podając wartości bazowych i docelowych). Utrudniało to, zdaniem NIK, ocenę stopnia realizacji podejmowanych działań.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Warunki wspierania przedsiębiorczości w Mieście Koninie

Opis stanu faktycznego

Przez Miasto Konin (dalej: Miasto) przebiega kolejowy szlak komunikacyjny Poznań – Warszawa, autostrada A2 oraz drogi krajowe 25, 72 i 92 i droga wojewódzka 264. Całkowita powierzchnia Miasta wynosi 82,2 km², w tym 13,63 km² (16,5% ogółu) stanowi jego własność². Na powierzchnię tę składają się: grunty zabudowane zurbanizowane 6,88 km² (50,5% ogółu), użytki rolne 3,3 km² (24,2% ogółu), grunty leśne oraz zadrzewione 1,19 km² (8,7% ogółu), a także tereny różne (1,62 km²), grunty pod wodami (0,41 km²) i nieużytki (0,23 km²), które stanowią odpowiednio: 11,9%, 3% i 1,7% ogółu³. Miasto Konin, według stanu na dzień 31 maja 2017 r., liczyło 72.526 mieszkańców.

(dowód: akta kontroli str. 10-14)

1.1. W latach 2014-2017 (pierwsze półrocze) realizacja zadań z zakresu rozwoju gospodarczego i wspierania przedsiębiorczości, określona w dokumentach strategicznych, należała głównie do właściwości Wydziału Działalności Gospodarczej i Rozwoju Urzędu oraz od 2017 r. do Wydziału Rozwoju Gospodarczego, Wydziału Obsługi Inwestora, a także konkretnie wskazanych osób z innych wydziałów Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 123-127, 393-399, 534, 539-540)

1.2. W okresie objętym kontrolą sprawami rozwoju gospodarczego zajmowały się dwie Komisje Rady Miasta, tj. Komisja Finansów i Gospodarki Miejskiej, (której przedmiotem było opiniowanie i rozpatrywanie spraw dotyczących m.in.: spraw majątkowych, programów gospodarczych, przyjmowaniem programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i promocji Miasta Konina) oraz Komisja Infrastruktury Miejskiej, Rozwoju i Współpracy Zagranicznej, (której przedmiotem było opiniowanie i rozpatrywanie spraw dotyczących m.in.: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i promocji Miasta).

(dowód: akta kontroli str. 186-192)

Ponadto Komisje te opiniowały projekty uchwał w sprawie udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych oraz pomocy publicznej, zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy, udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy, programów wspierania przedsiębiorczości, studium rozwoju gospodarczego wraz z programem promocji terenów inwestycyjnych, strategii rozwoju Konina.

² W granicach administracyjnych miasta znajduje się 13,60 km². Natomiast 0,03 km² stanowią nieruchomości położone w sąsiednich gminach, na których znajdują się urządzenia techniczne miasta oraz jedna nieruchomość o powierzchni 0,0025 ha położona w Jabłonnie pow. Legionowo przejęta przez Miasto Konin, jako spadek po zmarłym mieszkańcu Konina.

³ Dane na 31 grudnia 2016 r. Od 2014 r. zwiększeniu ulegała powierzchnia „gruntów zabudowanych, zurbanizowanych” łącznie 0,3 km², kosztem zmniejszenia powierzchni „użytków rolnych”, „gruntów leśnych i zadrzewionych” oraz „terenów różnych”.

(dowód: akta kontroli str. 193-392)

1.3. Cele i działania związane ze wspieraniem w Mieście przedsiębiorczości, w latach 2014-2017 (pierwsze półrocze) określały:

- Strategia Rozwoju Konina na lata 2007-2015⁴ obowiązująca do 27 maja 2015 r.;
- Strategia Rozwoju Konina na lata 2015-2020⁵;
- Programy Wspierania Przedsiębiorczości na lata 2014-2016⁶ i na lata 2017-2019⁷.

Strategia na lata 2007-2015 zawierała m.in.:

- syntetyczną diagnozę stanu Miasta obejmującą: sferę społeczną; sferę gospodarczą (m.in. gospodarkę Miasta, przedsiębiorczość, rynek pracy, bezrobocie.); wizję i misję wskazującą na konieczność tworzenia przyjaznych warunków dla ludzi kreatywnych i przedsiębiorczych oraz przyjaznych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności;
- analizę strategiczną SWOT⁸ określającą potencjał wewnętrzny – mocne i słabe strony Miasta i analizę otoczenia zewnętrznego;
- monitoring strategii.

Celem nadrzędnym tej Strategii było stymulowanie rozwoju gospodarczego Miasta przy głównych szlakach komunikacyjnych, w szczególności wzdłuż przebiegu drogi krajowej nr 25. Jeden spośród czterech celów strategicznych dotyczył rozwoju gospodarczego (stymulowania rozwoju nowoczesnej i zróżnicowanej gospodarki⁹). W ramach tego celu określono trzy cele operacyjne dotyczące tworzenia warunków dla zwiększenia konkurencyjności oraz rozwoju przedsiębiorstw, tworzenia warunków do powstawania nowych miejsc pracy oraz rozwoju sektora turystyki.

(dowód: akta kontroli str. 15-62)

Strategia na lata 2015-2020¹⁰ zawiera m.in. diagnozę strategiczną obejmującą trzy obszary: „Gospodarkę”, „Społeczeństwo” oraz „Środowisko i infrastrukturę”, a także analizę SWOT oraz cele strategiczne takie jak:

1) rozwój rynku pracy i przedsiębiorczości w Koninie przy wykorzystaniu walorów położenia miasta i stworzeniu warunków do rozwoju postaw kreatywnych i innowacyjnych, w ramach którego określono następujące cele operacyjne: stworzenie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej, szczególnie dla sektora logistyki; stworzenie warunków do powstawania i rozwoju przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych z sektorów kreatywnych; budowa kompetencji pracowników na rynku pracy,

2) wykorzystanie potencjału wszystkich sektorów do wykształcenia aktywnych postaw przedsiębiorczych i kreatywnych w różnych grupach społecznych, w ramach którego określono następujące cele operacyjne: rozwój współpracy instytucji

⁴ Przyjęta uchwałą nr 116 Rady Miasta Konina z dnia 27 czerwca 2007 r. (zwana dalej Strategią na lata 2007-2015).

⁵ Przyjęta uchwałą nr 109 Rady Miasta Konina z dnia 27 maja 2015 r. (zwana dalej Strategią na lata 2015-2020).

⁶ Przyjęty uchwałą nr 826 Rady Miasta Konina z dnia 25 czerwca 2014 r.

⁷ Przyjęty uchwałą nr 382 Rady Miasta Konina z dnia 28 września 2016 r.

⁸ SWOT - Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats. Analiza SWOT jest stosowana, jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej.

⁹ Pozostałe trzy cele strategiczne to: cel 2 - poprawa życia mieszkańców miasta, cel 3 - zapobieganie zjawiskom patologicznym i ubożeniu społeczeństwa miasta, cel 4 - poprawa stanu środowiska naturalnego i ład przestrzennego miasta oraz racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi.

¹⁰ W Strategii 2015-2020 wskazywano na spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020, w szczególności z celem strategicznym 6 – wzmocnienie potencjału gospodarczego; „Regionalną Strategią Innowacji dla Wielkopolski na lata 2010-2020”, w szczególności z programami strategicznymi: „Innowacyjne przedsiębiorstwa”, „Edukacja dla innowacji” oraz „Proinwestycyjny samorząd lokalny”; krajowymi dokumentami strategicznymi takimi jak: Średniookresowa „Strategia Rozwoju Kraju 2020”, „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020”, „Strategia Sprawne Państwo” oraz „Projekt Polityki Miejskiej.

z sektora edukacji, kultury, organizacji pozarządowych oraz instytucji pomocy społecznej i odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w celu aktywizacji społecznej; promowanie dobrych wzorców i liderów zmian w sferze społecznej; promowanie i kreowanie postaw przedsiębiorczych od najwcześniejszych lat w całym cyklu kształcenia,

3) rozwój komunikacji w ramach Aglomeracji Konińskiej tak, aby zmniejszyć zanieczyszczenie spowodowane transportem i ułatwić dojazd do terenów inwestycyjnych, w ramach którego określone zostały następujące cele operacyjne: rozwój transportu publicznego w aglomeracji konińskiej; bezpośrednie połączenie autostrady z terenami inwestycyjnymi tak, aby wyprowadzić ruch z centrum miasta, zmniejszyć natężenie hałasu i zmniejszyć niską emisję, skrócić czas przejazdu; promowanie alternatywnych środków transportu w tym dla celów rekreacyjnych i turystycznych,

4) stałą poprawę systemu zarządzania rozwojem miasta tak, aby umożliwić skuteczne wdrożenie strategii rozwoju, w ramach którego określone zostały następujące cele operacyjne: wdrożenie systemu zarządzania strategicznego rozwojem miasta; poprawa jakości usług publicznych; rozwój współpracy i zarządzania rozwojem na poziomie Aglomeracji Konińskiej.

(dowód: akta kontroli str. 63-66)

Program Wspierania Przedsiębiorczości na lata 2014-2016¹¹ powiązany był ze Strategią 2015-2020, poprzez cel główny (rozwój rynku pracy i przedsiębiorczości w Koninie przy wykorzystaniu walorów położenia miasta i stworzeniu warunków do rozwoju postaw kreatywnych i innowacyjnych) oraz cele operacyjne.

(dowód: akta kontroli str. 80, 400-510)

W analizie SWOT wskazane zostały takie mocne strony Miasta jak m.in.: lokalizacja w centrum Polski, dobre skomunikowanie drogowe i kolejowe, posiadanie terenów pod inwestycje, potencjał kadrowy oraz rozwinięty przemysł paliwowo-energetyczny. Do słabych stron zaliczono: niski poziom przedsiębiorczości, nieprzygotowane tereny inwestycyjne, niski poziom innowacyjności lokalnej gospodarki oraz brak infrastruktury logistycznej. Z analizy tej wynikało, że najistotniejszymi zagrożeniami były: atrakcyjny rynek pracy Aglomeracji Poznańskiej, wyczerpanie zasobów węgla brunatnego w regionie w perspektywie 20 lat oraz atrakcyjna oferta inwestycyjna innych samorządów. W programie wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 założono trzy cele operacyjne oraz określono zadania w sześciu obszarach wsparcia: informacja i baza danych; administracja; działania fiskalne; kooperacja i współpraca; wsparcie instytucji rozwoju gospodarczego i promocja walorów inwestycyjnych i przedsiębiorczości.

W ramach tego programu wyodrębniono również dodatkowy obszar wsparcia, tj. inwestycje w infrastrukturę i przewidziano: uzbrojenie terenów inwestycyjnych w obrębie Konin – Międzyzylesie; budowę łącznika pomiędzy ul. Poznańską i ul. Przemysłową – etap I odcinek od ul. Przemysłowej do ul. Kleczewskiej poprawiający dostęp do terenów inwestycyjnych (I etap projektu pn. „Nowy przebieg drogi 25 w granicach miasta Konina poprawiającej dostępność do terenów inwestycyjnych oraz komunikację drogową w regionie”).

(dowód: akta kontroli str. 67-122)

¹¹ Część diagnostyczna programu została opracowana na podstawie dokumentu pn. „Konin. Raport o przedsiębiorczości w latach 2009-2013” przygotowanego w porozumieniu z Wielkopolskim Ośrodkiem Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Podregion koniński w województwie wielkopolskim uzyskał ocenę: wysoką w kwestii atrakcyjności dla działalności przemysłowej, przeciętną w kwestii atrakcyjności dla lokalizacji działalności zaawansowanej technologicznie i niską w kwestii atrakcyjności dla lokalizacji działalności usługowej.

Program Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2017-2019, przy niezmiennym celu głównym, jest rozbudowaną i zmodyfikowaną wersją Programu Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2014-2016. Program ten wyznacza cztery obszary interwencji, tj.: poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej, tworzenie mechanizmów i struktur sprzyjających rozwojowi gospodarczemu, budowę kompetencji pracowników na rynku pracy oraz koordynację współpracy i zarządzania rozwojem na poziomie Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji. Przewidziano w nim działania dotyczące m.in.: przedstawienia organizacjom zrzeszającym konińskie firmy oraz przedsiębiorstwom konińskim, informacji nt. planowanych w danym roku inwestycji komunalnych i zamówień publicznych; organizacji Konińskich Targów Przedsiębiorczości; organizacji szkoleń i warsztatów dla przedsiębiorców obejmujących różne aspekty prowadzenia firmy.

(dowód: akta kontroli str. 123-127)

1.4. Zgodnie z harmonogramem wdrażania Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016, realizację zadania: „Opracowanie standardów obsługi inwestorów w Urzędzie” zaplanowano na IV kwartał 2014 r. Do dnia zakończenia kontroli NIK, w Urzędzie, nie zostały wdrożone standardy obsługi inwestora i nie wprowadzono modyfikacji tego zadania. Miasto Konin zleciło od 1 sierpnia 2014 r. prowadzenie Biura Obsługi Inwestora w formie zadania publicznego podmiotowi zewnętrznemu, tj. Konińskiej Izbie Gospodarczej. Z wyjaśnień Kierownika Wydziału Rozwoju Gospodarczego wynikało, że zlecenie niezależnemu podmiotowi zadań z zakresu obsługi inwestora (2014 r. i 2015 r.), a następnie rozważanie przez władze Miasta możliwości utworzenia spółki celowej na rzecz promocji gospodarczej miasta spowodowały, iż prace nad projektem „Standardów obsługi inwestorów w Urzędzie” zostały wstrzymane. W 2017 r. w Urzędzie utworzono Wydział Obsługi Inwestora, który aktualnie pracuje nad ww. standardami. Kierownik Wydziału Obsługi Inwestora, wyjaśnił ponadto, że projekt standardów opracowany został na przełomie 2016 i 2017 r., a przewidywany termin ukończenia prac nad nimi to wrzesień 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 67-122, 511-533, 534, 541)

1.5. Zadania w zakresie poprawy warunków życia, pracy i wypoczynku określa „Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Konińskiej wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko”¹². Kluczowymi obszarami tej Strategii są współpraca, gospodarka oraz społeczeństwo i warunki życia. Strategia wyznacza sześć celów strategicznych podzielonych na 25 celów szczegółowych, a te na 46 działań¹³. Strategia ta stanowi także bazę dla pięciu innych strategii sektorowych, tj. „Studium rozwoju transportu zrównoważonego OFAK”, „Studium rozwoju gospodarczego OFAK wraz z programem promocji terenów OFAK”, „Planu zrównoważonego gospodarowania energią OFAK”, „Strategii rozwoju turystyki OFAK wraz z programem rozwoju komunikacji rowerowej” oraz „Analizy dotyczącej możliwości tworzenia klastrów i innych powiązań przedsiębiorstw na terenie OFAK”. Jako cel główny w ww. strategii wskazano: poprawę warunków życia, pracy i wypoczynku przez efektywne wykorzystanie zasobów OFAK oraz szans zewnętrznych, szczególnie wsparcia finansowego.

¹² Przyjęta uchwałą Rady Miasta nr z dnia 29 października 2014 r. Obszar Funkcjonalny Aglomeracja Konińska (dalej: OFAK) współtworzą samorządy: Miasta Konina, powiatu konińskiego (ziemskiego) oraz 14 gmin wchodzących w skład tego powiatu.

¹³ W zakresie celów strategicznych w obszarze „gospodarka” wyznaczono 23 działania strategiczne określone w Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Konińskiej oraz działania, które określone zostały w pięciu innych strategiach sektorowych tj. „Studium rozwoju transportu zrównoważonego OFAK”, „Studium rozwoju gospodarczego OFAK wraz z programem promocji terenów OFAK”, „Planu zrównoważonego gospodarowania energią OFAK”, „Strategii rozwoju turystyki OFAK wraz z programem rozwoju komunikacji rowerowej” oraz „Analizy dotyczącej możliwości tworzenia klastrów i innych powiązań przedsiębiorstw na terenie OFAK”.

(dowód: akta kontroli str. 128-137, 155-164)

1.6. W latach 2014-2017 (I półrocze) Rada Miasta Konina przyjęła trzy wieloletnie plany inwestycyjne, tj.:

- „Wieloletni Plan Inwestycyjny miasta Konina na lata 2015-2020” (Uchwała nr 871 Rady Miasta z dnia 29 października 2014 r.),

- „Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta Konina na lata 2016-2021” (Uchwała nr 200 Rady Miasta z dnia 28 października 2015 r.),

- „Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta Konina na lata 2017-2022” (Uchwała nr 404 Rady Miasta z dnia 26 października 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 138-154)

1.7. Według stanu na dzień 31 maja 2017 r. plany zagospodarowania przestrzennego pokrywały 94% powierzchni Miasta. Na jego obszarze obowiązywało 117 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uchwalonych w latach 1996-2017. W planach tych zostały uwzględnione tereny pod przedsiębiorczość. Na dzień 31 maja 2017 r. obszary objęte planem zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą (tereny zabudowy usługowej, tereny rozmieszczenia obiektów produkcyjnych, handlowych, składów i magazynów) stanowiły 35 % ogółu powierzchni Miasta. Plany były dostępne w BIP Gminy od października 2007 r. Załączniki graficzne oraz numery uchwał Rady Miasta, obowiązujących w Koninie planów zagospodarowania przestrzennego, były również udostępnione w Konińskim Systemie Informacji o Terenie.

(dowód: akta kontroli str. 165-172)

1.8. Zasady najmu i dzierżawy mienia Miasta Konina zostały uregulowane m.in. w Uchwale Rady Miasta z dnia 26 listopada 2007 r.¹⁴ Zgodnie z § 2 i 3 tej uchwały nieruchomości mogą być oddane w dzierżawę lub najem na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony po przeprowadzeniu przetargu, a wysokość stawek czynszu lub dzierżawy uzależniona jest od miejsca położenia nieruchomości i celu, na jaki jest ona wydzierżawiana lub wynajęta. Wysokość stawek czynszu określana była corocznie w zarządzeniach Prezydenta Miasta Konina.

(dowód: akta kontroli str. 173-185)

1.9. W okresie objętym kontrolą Miasto Konin nie powołało oraz nie uczestniczyło w powołaniu funduszu poręczeń kredytowych, ośrodka wspierania przedsiębiorczości, centrum informacyjnego oraz agencji rozwoju lokalnego.

(dowód: akta kontroli str. 573-574)

W 2015 r. w Urzędzie, w ramach zadania 5.7. Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016, opracowana została koncepcja utworzenia Parku Przemysłowo-Technologicznego na terenach inwestycyjnych w obrębie Konin-Międzyzylesie oraz przeprowadzona analiza techniczna i ekonomiczna wariantowej realizacji inwestycji. Koszt wykonanej w grudniu 2015 r. przez podmiot zewnętrzny koncepcji wyniósł 74.900 zł. Koncepcja przewidywała utworzenie parku przemysłowego wraz z inkubatorem przedsiębiorczości w jednym miejscu z dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+).

(dowód: akta kontroli str. 573-585)

¹⁴ Uchwała w sprawie zasad wydzierżawiania lub najmu nieruchomości gruntowych stanowiących własność lub będących przedmiotem użytkowania wieczystego Miasta Konina na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony.

W związku z przyjęciem Mandatu Terytorialnego dla Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji w ramach WRPO 2014+¹⁵, zawierającego listę projektów rezerwowych, na której znalazł się projekt „Przygotowanie infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego - Park Przemysłowo-Technologiczny Aglomeracji Konińskiej”, całkowita wartość tego projektu określona została na kwotę 30 mln zł (kwota dofinansowania EFRR to 7,5 mln zł). Złożenie wniosku o dofinansowanie tej inwestycji, przewidzianej do realizacji w latach 2019-2020 ma nastąpić w 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 586-601)

1.10. W latach 2014-2017 (I półrocze) w Urzędzie realizowane były m. in. działania określone w Programie Wspierania Przedsiębiorczości na lata 2014-2016 dotyczące „Upowszechniania kształcenia ustawicznego w zakresie potrzeb przedsiębiorców i ich pracowników” oraz „Tworzenia warunków współpracy z przedsiębiorcami w zakresie uruchamiania kierunków kształcenia”. W ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2017-2019 realizowano zadanie: „Stworzenie pakietu informacyjnego ułatwiającego podjęcie decyzji, co do dalszej edukacji”.

(dowód: akta kontroli str. 67-127, 400-510, 602-610)

Miasto Konin posiada na swoim terenie szkolnictwo zawodowe, w tym: pięć zespołów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych (zespoły szkół obejmujące m.in. zasadniczą szkołę zawodową i technikum)¹⁶ oraz Państwową Wyższą Szkołę Zawodową (PWSZ).

(dowód: akta kontroli str. 438-440, 488-489)

1.11. Tereny inwestycyjne Miasta Konina (Maliniec, Janów) zostały skomunikowane oraz mają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i elektroenergetycznych. Tereny inwestycyjne w Międzylesiu posiadają kompleksowe uzbrojenie i dostęp do wszystkich sieci (wodociąg, kanalizacja, gaz, elektroenergetyczne i teletechniczne) oraz dogodny dojazd. Miasto Konin dysponowało nieruchomościami (w tym m.in. budynkami lub ich częściami, gruntami zlokalizowanymi na 67 działkach), które w okresie objętym kontrolą były przedmiotem najmu lub dzierżawy.

(dowód: akta kontroli str. 571-572)

1.12. W latach 2014-2017 Miasto Konin nie prowadziło działań mających na celu pozyskanie gruntów pod zagospodarowanie inwestycyjne od prywatnych właścicieli. Z wyjaśnień Kierownika Wydziału Rozwoju Gospodarczego wynikało, że w okresie objętym kontrolą przeznaczano środki finansowe na uzbrojenie terenów inwestycyjnych będących własnością Miasta oraz, że obciążenie budżetu Miasta wynikające z uzbrojenia terenów inwestycyjnych w Międzylesiu spowodowało zaniechanie działań mających na celu pozyskanie gruntów od prywatnych właścicieli.

(dowód: akta kontroli str. 544)

1.13. W latach 2014-2017 Miasto Konin udzielało ulg podatkowych dla nowych przedsiębiorców w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją¹⁷.

¹⁵ Uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego z 18 sierpnia 2016 r. zmieniona została uchwała z 12 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Mandatu Terytorialnego dla Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji w ramach WRPO 2014+.

¹⁶ Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika, Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych im. Stanisława Staszica, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Batorego, Zespół Szkół Budownictwa i Kształcenia Zawodowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego i Zespół Szkół Technicznych i Hutniczych im. Marii Skłodowskiej-Curie.

¹⁷ Uchwała Rady Miasta Konina Nr 78 z dnia 25.03.2015 r. w sprawie udzielania przez miasto Konin regionalnej pomocy inwestycyjnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją oraz Uchwała Nr 140 z dnia 19.09.2007 r. w sprawie udzielania przez miasto Konin pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

Miasto stosowało zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Miasta Konina¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 453-456, 631-648)

Obowiązujące w Mieście Koninie stawki podatku od środków transportowych nie zmieniły się od roku 2012, a stawki w podatku od nieruchomości nie były podnoszone od roku 2014. Zmniejszeniu od 2016 r. uległy stawki dla budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych oraz od 2017 r. od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, z uwagi na obniżenie stawek maksymalnych.

(dowód: akta kontroli str. 626)

1.14. W latach 2014-2017 Miasto Konin zawarło umowy dotyczące użyczenia nieruchomości Fundacji im. Doktora Piotra Janaszka „Podaj Dalej”, Spółdzielni Socjalnej „BLUES HOSTEL” oraz Spółdzielni Socjalnej „SPORT i REHABILITACJA”. Ponadto zawarte zostały umowy najmu: z Konińską Spółdzielnią Socjalną „SPEKTRUM” (na wniosek spółdzielni ustalona kwota za wynajem została dwukrotnie obniżona), ze Spółdzielnią Socjalną „Finezja” (umowa najmu zawarta w trybie bezprzetargowym, z uwagi na brak chętnych w trybie przetargowym; ustalona kwota za wynajem, na wniosek spółdzielni, została obniżona).

(dowód: akta kontroli str. 673-714)

Miasto Konin nie udzielało najemcom lokali użytkowych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej zwolnień i ulg na remont tych lokali.

(dowód: akta kontroli str. 719-720)

1.15. W latach 2014 -2017 Miasto Konin nie udzielało przedsiębiorcom poręczeń, gwarancji i pożyczek.

(dowód: akta kontroli str. 544)

Program wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 w ramach obszaru nr 5 „Wsparcie Instytucji Rozwoju Gospodarczego” (zadanie 5.1.) zakładał, wsparcie finansowe Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie (inicjatywa JEREMIE) w kwocie 500 tys. zł (250 tys. zł w 2015 r. oraz 250 tys. zł w 2016 r.).

W 2015 r. Miasto Konin objęło 82 akcje spółki o wartości 251.002 zł, w celu udostępnienia przedsiębiorcom z obszaru Konina dostępu do środków finansowych inicjatywy JEREMIE.

Pozostała kwota planowanego wsparcia tj. 248.998 zł, nie została przekazana. Prezydent Miasta Konina wyjaśnił, że sprawozdanie finansowe z udzielonych pożyczek w ramach inicjatywy JEREMIE, wskazywało na nieadekwatne wsparcie konińskich firm względem przekazanych przez Miasto Konin środków finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 92-93, 476, 719, 721-725)

W ramach zadania 5.3. Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 „Udział w Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A.”¹⁹, przeprowadzono konsultacje dotyczące warunków udzielania poręczeń kredytowych dla przedsiębiorców z Konina oraz udzielano informacji o możliwości uzyskania poręczenia kredytowego w ramach ww. Funduszu.

(dowód: akta kontroli str. 400-510, 478)

¹⁸ Uchwała Rady Miasta Konina Nr 141 z dnia 19.09.2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Miasta Konina, oraz Nr 77 z dnia 25.03.2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Miasta Konina.

¹⁹ Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A. został powołany w 2001 r. Do największych udziałowców należą: Województwo Wielkopolskie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Bank Gospodarstwa Krajowego. Miasto Konin dysponuje 0,75% udziałów w kapitale spółki wynoszącym 100 000 zł.

1.16. W 2015 r. Rada Miasta²⁰ wyraziła zgodę na ustanowienie na terenie miasta Konina Podstrefy KONIN Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zgoda dotyczyła działki o powierzchni 75 975 m² będącej własnością Impexmetal S.A. Huta Aluminium Konin.

Do czasu zakończenia kontroli wnioskodawca nie ustanowił Podstrefy KONIN Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

(dowód: akta kontroli str. 726-743, 544)

1.17. W okresie objętym kontrolą, w ramach działań wspierających przedsiębiorców już funkcjonujących Urząd realizował zadania przewidziane w Programie wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 dotyczące: publikacji Biuletynu Informacji Gospodarczej Miasta Konina; utworzenia punktu informacji o Funduszach Europejskich dla Przedsiębiorców i innych możliwościach finansowego wsparcia sektora prywatnego (pożyczki, kredyty); przedstawienia organizacjom zrzeszającym konińskie firmy oraz przedsiębiorstwom konińskim informacji nt. planowanych w danym roku inwestycji komunalnych i zamówień publicznych (harmonogram planowanych zamówień publicznych); działań na rzecz budowania współpracy pomiędzy firmami (klastry, powiązania sieciowe) oraz Partnerskie Targi Przedsiębiorczości. Realizowane były również działania w ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2017-2019 dotyczące: przedstawienia organizacjom zrzeszającym konińskie firmy oraz przedsiębiorstwom konińskim informacji nt. planowanych w danym roku inwestycji komunalnych i zamówień publicznych; organizacji Konińskich Targów Przedsiębiorczości, a także szkoleń i warsztatów dla przedsiębiorców obejmujących różne aspekty prowadzenia firmy.

(dowód: akta kontroli str. 67-127, 400-510)

1.18. W latach 2014-2017 (I półrocze) Miasto Konin w ramach programów wspierania przedsiębiorczości²¹ prowadziło stronę internetową (Koniński Portal Gospodarczy) dedykowaną przedsiębiorcom i ich pracownikom, osobom planującym prowadzenie własnej firmy oraz potencjalnym inwestorom. Na portalu tym dostępne były m. in. informacje dot. wydarzeń gospodarczych organizowanych przez Miasto Konin (targi, konferencje, forum gospodarcze), wsparcia dla inwestora (pomoc de minimis, pomoc regionalna), a także ofert inwestycyjnych Miasta Konina. Miasto Konin publikuje na stronie internetowej www.gospodarka.konin.pl informacje o niewykorzystanych lokalach użytkowych, w tym zestawienie dostępnych nieruchomości komunalnych wraz z informacjami dotyczącymi m.in. formy zbycia, rodzaju obiektu, powierzchni lokalu oraz dostępnych mediów.

(dowód: akta kontroli str. 744-784)

1.19. W ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 w Urzędzie opracowano przewodnik dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, w tym dla określonych branż/sektorów w wersji elektronicznej oraz zorganizowano spotkania informacyjne nt. rejestracji działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych i zatrudnionych, zamierzających prowadzić własną działalność gospodarczą. W ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2017-2019 prowadzono szkolenia i warsztaty dla przedsiębiorców obejmujące różne aspekty prowadzenia firmy i działania z zakresu pomocy młodym przedsiębiorcom na starcie oraz osobom planującym prowadzenie własnego biznesu.

(dowód: akta kontroli str. 400-510)

²⁰ Uchwałą nr 149 z 24 czerwca 2015 r.

²¹ W ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014 – 2016: zadanie nr 1.1. Strona internetowa dedykowana przedsiębiorcom i potencjalnym inwestorom – Koniński Portal Gospodarczy oraz Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2017 – 2019: zadanie nr 4.2.1 Strona internetowa – Koniński Portal Gospodarczy.

Od 1 września 2016 r. Miasto Konin realizuje projekt współfinansowany ze środków EFS w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020²² pn. „Bądź przedsiębiorcą w Koninie - dotacja czeka”²³. W dniu 12 kwietnia 2017 r. podpisane zostało porozumienie w sprawie współpracy i organizacji prac dotyczących przygotowania projektu pn. „Zakładam firmę – wsparcie osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na terenie K OSI” (projekt partnerski z gminami tworzącymi KOSI)²⁴.

W okresie objętym kontrolą Miasto Konin realizowało projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, na rzecz wspierania przedsiębiorczości na terenie Konina: projekt pn. „Jesteś przedsiębiorczy – zacznij działać już dziś w Koninie!”²⁵, projekt pn. „Twoja firma – wspomagamy przedsiębiorczych w Koninie”²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 67-127, 400-510, 545-547, 1019)

1.20. W okresie objętym kontrolą Miasto zlecało zadania dotyczące wspierania przedsiębiorczości Konińskiej Izbie Gospodarczej. Dotyczyło to realizacji, w okresie od 1 sierpnia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. zadania publicznego²⁷ pn. „Działalność na rzecz rozwoju gospodarczego wspierająca lokalny rynek pracy” (o wartości 140.000 zł). Umowa obejmowała m.in.: sprawowanie opieki nad inwestorami w zakresie kontaktów z Urzędem oraz innymi instytucjami miejskimi, współpracę z organizacjami okołobiznesowymi: izbami gospodarczymi, stowarzyszeniami oraz z organami administracji rządowej i samorządowej, zwłaszcza z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz aktualizację strony internetowej www.gospodarka.konin.pl.

(dowód: akta kontroli str. 879-921)

W okresie od 1 września 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. Konińska Izba Gospodarcza realizowała na rzecz Miasta zadanie publiczne pn. „Działalność na rzecz rozwoju gospodarczego wspierająca lokalny rynek pracy”. Na realizację ww. zadania Miasto przekazało dotację w kwocie 125.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 922-958)

Ww. zadania publiczne stanowiły kontynuację realizacji przedsięwzięcia prowadzonego w okresie od 1 września 2013 r. do dnia 30 czerwca 2014 r. przez Fundację Inicjatyw Menedżerskich - organizację pozarządową z siedzibą w Lublinie w ramach projektu pn. „Wsparcie rozwoju narzędzi związanych z kontraktowaniem usług społecznych w Koninie” (na realizację powierzonego zadania publicznego pn. „Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości”²⁸, zgodnie z umową przeznaczono 991.915 zł).

(dowód: akta kontroli str. 959-1018)

Miasto Konin od 2006 r. było członkiem zwyczajnym Konińskiej Izby Gospodarczej, a w 2017 r. przyjęte zostało w poczet członków wspierających.

(dowód: akta kontroli str. 785-790, 547-548)

²² Oś Priorytetowa 6: Rynek pracy, Działanie 6.3. Samozatrudnienie i przedsiębiorczość.

²³ Wartość projektu: 1.959.107,80 zł, wkład Funduszy Europejskich: 1.665.241,63 zł; okres realizacji projektu: 01.09.2016 r. - 30.06.2018 r.

²⁴ Wartość projektu: 3.999.988,65 zł, dofinansowanie z EFS i BP: 3.799.989,21 zł; Lider – Miasto Konin; Partnerzy – Gminy: Golina, Ślesin, Kramsk, Krzymów, Kazimierz Biskupi, Rzgów, Stare Miasto, okres realizacji: 01.01.2018 r. – 31.05.2020 r.

²⁵ Nr POKL.06.02.00-30-042/12, wartość projektu: 2.596.651,45 zł, okres realizacji: 1.09.2012 r.-30.06.2014 r.

²⁶ Nr POKL.06.02.00-30-046/12, wartość projektu: 1.404.489,58 zł, okres realizacji: 01.03.2013 r.-31.12.2014 r.

²⁷ Zadanie zlecone w wyniku konkursu ofert, na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na podstawie umowy z 25 sierpnia 2014 r a pomiędzy Miastem Konin a Konińską Izbą Gospodarczą.

²⁸ umowa nr 73/DG/2013-29949 z dnia 26.09.2013 r.

1.21. Współpraca Miasta z Powiatowym Urzędem Pracy w Koninie polegała na organizacji spotkań rekrutacyjnych dla osób bezrobotnych.

Miasto Konin współfinansowało Powiatowy Urząd Pracy w Koninie w formie dotacji celowych na podstawie czterech umów na kwotę 1.080.000 zł (2014 r.), 970.000 zł (2015 r.), 1.115.000 zł (2016 r.) oraz 1.240.000 zł (w 2017 r.). Dotacje celowe przeznaczone były na wydatki bieżące Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie, jako jednostki organizacyjnej Powiatu Konińskiego, realizującej wspólnie dla Powiatu Konińskiego i Miasta Konin zadania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy.

(dowód: akta kontroli str. 791-811)

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy polegała ponadto na aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w formie stażu.

dowód: akta kontroli str. 812-878)

1.22. Miasto Konin, w latach 2014-2017 nie otrzymało żadnych ofert od prywatnych przedsiębiorców dotyczących realizacji zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

(dowód: akta kontroli str. 548)

1.23. Miasto Konin przeprowadziło konsultacje społeczne m. in. przy opracowaniu projektu Strategii na lata 2015-2020, Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016, Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023. Podstawą analizy dotyczącej oczekiwań mieszkańców w zakresie poprawy warunków ich życia były m.in. warsztaty, badania ankietowe, spotkania konsultacyjne z przedstawicielami instytucji otoczenia biznesu oraz z mieszkańcami.

(dowód: akta kontroli str. 1020-1045)

1.24. Podejmowane przez Miasto Konin działania promujące przedsiębiorczość oraz skierowane do nowych inwestorów polegały m. in. na:

a) organizacji (w ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016) Konińskiego Forum Lokalnej Gospodarki; Partnerskich Targów Przedsiębiorczości; wspieraniu wydarzeń związanych z promocją przedsiębiorczości organizowanych przez podmioty zewnętrzne; dni przedsiębiorczości z konkursem dot. wiedzy o przedsiębiorczości z uwzględnieniem wymiaru lokalnego i regionalnego; kampanii promocyjno-informacyjnej Być przedsiębiorcą!; Konkursu o Statuetkę Złotego Konina wraz z Galą Konińskiego Biznesu oraz Konkursem na najlepszą pracę licencjacką/magisterską dot. przedsiębiorczości, rozwoju gospodarczego oraz promocji gospodarczej i inwestycyjnej Miasta Konina;

b) organizacji (w ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2017-2019) Konińskich Targów Przedsiębiorczości.

(dowód: akta kontroli str. 400-510, 549-552)

W 2014 r. Miasto wzięło udział w charakterze wystawcy w targach MIPIM w Cannes. Koszty udziału w tym przedsięwzięciu (m.in. przygotowanie materiałów promocyjnych, stoiska, transportu, noclegów, animacje kulturalne na stoisku) wyniosły 212 380 zł (w ramach umowy Miasta Konina z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich w Lublinie²⁹).

(dowód: akta kontroli str. 1050-1088)

²⁹ Nr 73/DG/2013-29949 z dnia 26.09.2013 r.

W dniu 31.03.2014 r. Miasto Konin zawarło porozumienie z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych SA (PALiIZ), w którym zobowiązało się m.in. do tworzenia i aktualizowania regionalnych ofert inwestycyjnych Miasta, tworzenia i aktualizowania listy danych wg. sektorów gospodarczych oraz bazy danych przedsiębiorców - eksporterów w Mieście, gromadzenia danych statystycznych o Mieście, wg standardów PALiIZ, wspólnej obsługi projektów inwestycyjnych prowadzonych i wskazanych przez PALiIZ na terenie Miasta oraz przygotowywanie i przekazywanie PALiIZ raportów opracowywanych na podstawie danych.

(dowód: akta kontroli str. 1046-1049, 545)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę, że Miasto Konin nie zastosowało się do rozstrzygnięcia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu (RIO) stwierdzającego nieważność postanowień uchwały nr 78 Rady Miasta Konina³⁰ w zakresie pouczeń zawartych w załącznikach od 1 do 8 o odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu Karnego i wymagało od sześciu przedsiębiorców, którzy skorzystali z preferencji podatkowych³¹, zgłoszeń oraz oświadczeń, z zakwestionowanymi pouczeniami.

(dowód: akta kontroli str. 627-672)

Kierownik Wydziału Rozwoju Gospodarczego wyjaśnił, że pracownik Urzędu omyłkowo przyjął załączniki z pouczeniem o treści, w stosunku do której RIO stwierdziła nieważność.

(dowód: akta kontroli str. 554)

2. Na stronie internetowej Urzędu w zakładce: Biznes / Wsparcie dla inwestora³² zawarta była informacja, która nie uwzględniała uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, stwierdzającej w części nieważność ww. uchwały Rady Miasta Konina, tj. zawarto odesłanie do uchwały Rady Miasta Konina i załączników, przy jednoczesnym niezamieszczeniu uchwały RIO. NIK zauważa, że wprawdzie na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Koninie, w zakładce Rada Miasta/ Uchwały Rady Miasta/ Uchwały VII Kadencji³³ była załączona uchwała RIO, to jednak dedykowana dla biznesu część informacyjna strony internetowej Urzędu zawierała niepełną informację w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 628-630)

Kierownik Wydziału Rozwoju Gospodarczego wyjaśnił, że „(...) obecnie w zakładce Biznes / Wsparcie dla inwestora zamieszczona jest również ww. uchwała”. Wyjaśnił jednocześnie, że potencjalni przedsiębiorcy chcący skorzystać z pomocy publicznej odsyłani byli do Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miejskiego w Koninie.

(dowód: akta kontroli str. 554)

Ocena cząstkowa

Miasto Konin w okresie objętym kontrolą podejmowało działania mające na celu tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości. W opracowanych

³⁰ Uchwała w sprawie udzielania przez miasto Konin regionalnej pomocy inwestycyjnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenia nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

³¹ Przedsiębiorcy nabyli prawo do zwolnienia z podatku od nieruchomości na okres 8 lat (1 przedsiębiorca) lub 10 lat (5 przedsiębiorców).

³² <http://www.konin.pl/index.php/biuro-obslugi-inwestora.html>.

³³ https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIkad_szczegoly&kadencja=7&id=78.

dokumentach strategicznych wskazane zostały cele dotyczące rozwoju i wspierania przedsiębiorczości i były podejmowane działania na rzecz realizacji tych celów. Miasto wykorzystywało środki w ramach Programów Operacyjnych m.in. na projekty dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą. Na stronie internetowej Miasta dostępne były dla przedsiębiorców aktualne informacje o możliwościach inwestowania, bieżących wydarzeniach, konferencjach i warsztatach.

2.Organizacja monitoringu i oceny efektów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Konin i wykorzystania tych ocen w modyfikacji realizowanych zadań

Opis stanu faktycznego

2.1. Organizacja monitoringu działań na rzecz wspierania przedsiębiorczości została określona w Strategii Rozwoju Konina na lata 2015-2020, w Programie wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 oraz w Programie wspierania przedsiębiorczości na lata 2017-2019. Za realizację ww. strategii odpowiadał komitet sterujący powołany przez Prezydenta Miasta Konina w dniu 28 kwietnia 2016 r.

Zgodnie z uchwałą³⁴ w sprawie ustanowienia Strategii 2007-2015, strategia ta podlegała stałemu monitorowaniu, corocznej ocenie wykonania zadań strategicznych oraz sukcesywnej aktualizacji. W Strategii na lata 2007-2015 w części „Monitoring strategii” określone zostały jednak wyłącznie wskaźniki, mające charakter ogólny (określono nazwy tych wskaźników nie podając ich wartości bazowych i docelowych).

Monitoring Programów wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 i 2017-2019 oraz sprawozdawczość w zakresie postępu z realizacji tych programów należały do zadań pracownika Wydziału Rozwoju Gospodarczego. Polegały one na pozyskiwaniu danych od osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań, opracowaniu sprawozdań częściowych oraz zbiorczego podsumowania realizacji programu (w postaci sprawozdania) z określeniem stopnia osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu.

(dowód: akta kontroli str. 63-127, 1093-1094)

Realizację Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014–2016 powierzono Wydziałowi Działalności Gospodarczej i Rozwoju Urzędu, tj. zastępcy kierownika wydziału, głównemu specjalście i czterem inspektorom. Ponadto, w realizację niektórych zadań przewidzianych w tym programie zaangażowani zostali (w ograniczonym zakresie) pracownicy innych komórek organizacyjnych Urzędu. Za realizację Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2017–2019 odpowiedzialni byli czterej pracownicy Wydziału Rozwoju Gospodarczego Urzędu, tj. główny specjalista i trzech inspektorów. W Programie wspierania przedsiębiorczości na lata 2017-2019 uwzględniono również następujące projekty finansowane ze środków zewnętrznych, których realizacją zajmowali się pracownicy nieprzypisani do stanowisk związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości:

- Rewitalizacja Konińskiej Starówki – opracowanie lokalnego programu rewitalizacji na lata 2016 - 2023 wraz z modelowym pilotażem;
- Pomoc młodym przedsiębiorcom na startcie oraz osobom planującym prowadzenie własnego biznesu - projekt konkursowy,

³⁴ Zgodnie z § 2 Uchwały Nr 116 Rady Miasta Konina z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwoju Konina 2007-2015” Strategia podlega: (a) Stałemu monitorowaniu, (b) Corocznej ocenie wykonania zadań strategicznych, w formie sprawozdania przedkładanego Radzie Miasta, (c) Sukcesywnej aktualizacji w formie przedstawiania Radzie Miasta projektu zmian, w miarę potrzeb.

- Pomoc młodym przedsiębiorcom na starcie oraz osobom planującym prowadzenie własnego biznesu - projekt: Koniński Obszar Strategicznej Interwencji,
- Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej,
- Wdrożenie i realizacja Mandatu Terytorialnego.

(dowód: akta kontroli str. 123-127, 393-399, 534, 539-540)

2.2. Określone w Strategii na lata 2007-2015 wskaźniki, które powinny służyć ocenie postępu działań, miały charakter ogólny (określono jedynie nazwy wskaźników nie podając ich wartości bazowych i docelowych). W zależności od celów strategicznych i operacyjnych były to m.in.: liczba podmiotów gospodarczych, liczba spółek prawa handlowego, w tym z udziałem kapitału zagranicznego, liczba nowych przedsiębiorstw utrzymujących się na rynku ponad rok, stopa bezrobocia, powierzchnia terenów inwestycyjnych oddanych do zagospodarowania, nakłady poniesione na infrastrukturę terenów inwestycyjnych, długość nowo wybudowanych i zmodernizowanych odcinków dróg, długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, długość sieci gazowej.

W Strategii na lata 2015-2020 wartości bazowe wskaźników oraz wartości docelowe wskaźników (dla 2020 roku) określone zostały w 2017 r., tj. po upływie ponad roku od jej obowiązywania. Wskaźnikami rezultatu były m.in.: liczba nowych inwestorów na terenach inwestycyjnych miasta, liczba nowych przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON, liczba uczniów i studentów zaangażowanych w projekty o charakterze przedsiębiorczym i kreatywnym, czas przejazdu ze zjazdu z autostrady do terenów inwestycyjnych. Kierownik Wydziału Rozwoju Gospodarczego wyjaśnił, że ustalenie wartości wskaźników przy pierwszym monitoringu, pozwoliło na rzetelne określenie wartości bazowych oraz docelowych. Kierownik wskazał, że wcześniejsze ich określenie, niosło zagrożenie ustalenia wskaźników na niewłaściwym poziomie.

(dowód: akta kontroli str. 15-66, 556-557, 1095-1179)

W systemie monitoringu Strategii na lata 2015-2020 w zakresie działań związanych ze wspieraniem przedsiębiorczości zaproponowano m.in. wskaźnik „Liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców” oraz „Liczba nowych przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON”.

Wskaźniki dotyczące migracji, poprawy warunków opieki nad dziećmi i zagospodarowania czasu wolnego dla rodzin z małymi dziećmi, nie zostały przewidziane w systemach monitoringu dokumentów strategicznych Miasta Konina, ponieważ, zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Wydziału Rozwoju Gospodarczego, wynika to z warsztatowej metody wypracowywania zapisów strategii, w tym również wskaźników monitorowania.

(dowód: akta kontroli str. 15-66, 555)

W programach wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 oraz 2017-2019 określone zostały wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu w wartościach docelowych na koniec realizacji każdego z ww. programów oraz źródła weryfikacji wskaźnika. Wskaźnikami rezultatu dla zadań realizowanych w ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016, były m.in.: liczba osób korzystających z przewodnika dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, liczba osób/podmiotów pozyskujących wiedzę nt. funduszy oraz zewnętrznych źródeł finansowania, liczba podmiotów/osób planowanych do objęcia projektami

partnerskimi, liczba uruchomionych nowych kierunków kształcenia, liczba osób objętych działaniami informacyjno-promocyjnymi.

(dowód: akta kontroli str. 67-127, 1199-1208)

Monitoring Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014–2016 opierał się na określonych wskaźnikach produktu i rezultatu. W większości wskaźniki miały charakter policzalny, tj. dotyczyły liczby osób/podmiotów korzystających ze wsparcia. Nadzór polegał na stałym monitoringu realizacji zadań, sporządzaniu sprawozdania zbiorczego z realizacji ww. programu w latach 2014-2016 oraz sprawozdań rocznych.

(dowód: akta kontroli str. 67-122, 400-510)

2.3. Sporządzone w Urzędzie sprawozdania częściowe z realizacji Programu wspierania przedsiębiorczości za 2014 r. i 2015 r. oraz sprawozdanie zbiorcze z realizacji tego programu w latach 2014-2016 przedstawione zostały Radzie Miasta.

W styczniu 2014 r. sporządzony został także raport z monitoringu realizacji zadań strategicznych w latach 2007-2015, a w I kwartale 2017 r. raport z realizacji Strategii w latach 2015-2020.

(dowód: akta kontroli str. 400-510, 554, 1095-1179)

Sporządzony w urzędzie raport z monitoringu Strategii w latach 2015-2020 obejmował okres 1,5 roku, tj. od 1 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Konina, raport z monitoringu, sporządzany jest w systemie rocznym.

(dowód: akta kontroli str. 1180-1083, 1095-1179)

Kierownik Wydziału Rozwoju Gospodarczego wyjaśnił, że pierwszy monitoring strategii opracowany został za okres dłuższy, ponieważ była ona przyjęta 27 maja 2015 r. Dodał, że było to wynikiem decyzji prezydenta Miasta Konina podjętej na posiedzeniu kierownictwa w dniu 28 kwietnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 556, 1214)

2.4. Kierownik Wydziału Rozwoju Gospodarczego wyjaśnił, że występujące zagrożenia nieosiągnięcia wskaźników i celów założonych w Programie wspierania przedsiębiorczości w latach 2014-2016 były omawiane z Prezydentem Miasta Konina, Z-cą Prezydenta Miasta ds. Gospodarczych oraz Skarbnikiem. Stwierdził ponadto, że w niektórych sytuacjach Miasto Konin z przyczyn obiektywnych nie było w stanie podjąć żadnych kroków przeciwdziałających, np. zadania 3.1, 3.2, 3.3 (przepisy prawne regulowane na poziomie krajowym), zadanie 4.2 (brak zainteresowania udziałem w kooperacji przez przedsiębiorstwa), zadania 5.6 i 5.7 (brak dofinansowania z Funduszy Europejskich), projekt nr 3 – Inwestycje w infrastrukturę (podejmowane decyzje inwestycyjne przez podmioty trzecie bez udziału Miasta Konina).

(dowód: akta kontroli str. 400-510, 554-555)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK wskazuje, że określone w Strategii na lata 2007-2015 wskaźniki, które powinny służyć ocenie postępu działań, miały jedynie ogólny charakter. Określono tylko nazwy tych wskaźników nie podając ich wartości bazowych i docelowych. NIK zwraca też uwagę, że określony przez Radę Miasta Konina sposób

monitorowania Strategii zakładał obowiązek jej stałego monitorowania i aktualizacji, a także corocznej oceny wykonania zadań strategicznych, co przy ogólnym charakterze tych wskaźników utrudniało ocenę realizacji celów strategicznych, a także możliwość jej aktualizacji.

Prezydent Miasta Konina wyjaśnił, że powyższa strategia była tworzona w latach 2005-2007. Wypracowany w tym dokumencie system monitoringu nie zakładał ustalenia wartości bazowych i docelowych wskaźników. Analiza materiału statystycznego pozwalała na wychwycenie trendów wartościowych poszczególnych wskaźników, które były podstawą do podejmowania decyzji przez organy miasta. Brak określonych wartości bazowych i docelowych wskaźników, zdaniem Prezydenta Miasta Konina, nie miał większego wpływu na skuteczność realizacji założeń strategii.

(dowód: akta kontroli str. 717-718, 1213)

Zdaniem NIK nie określenie wartości bazowych i docelowych, nie zapewniało zachowania porównywalności tych wskaźników oraz możliwości oceny postępu stopnia ich realizacji. Niemniej NIK dostrzega, że w kolejnej strategii (obecnie obowiązującej), wartości bazowe oraz wartości docelowe zostały określone.

Ocena częściowa

Urząd realizował zadania związane z organizacją monitoringu wdrażania programów wspierania przedsiębiorczości oraz Strategii na lata 2015-2020, za pomocą ustalonych wskaźników. Sposób określenia w Strategii na lata 2007-2015 wskaźników, ze względu na ogólny charakter (określono jedynie nazwy wskaźników nie podając ich wartości bazowych i docelowych) utrudniał ocenę realizacji celów strategicznych, a także możliwość aktualizacji Strategii.

3. Działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości oraz efekty tych działań

Opis stanu faktycznego

3.1. W ramach realizowanego Programu wspierania przedsiębiorczości w latach 2014-2016 Miasto Konin podjęło działania na rzecz tworzenia korzystnych warunków dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Zadania realizowane były w ramach takich obszarów jak: informacja i bazy danych, administracja, działania fiskalne, kooperacja i współpraca, wsparcie instytucji rozwoju gospodarczego, promocja walorów inwestycyjnych i przedsiębiorczości, a także inwestycje w infrastrukturę. Realizacja programu prowadzona była we wszystkich obszarach wsparcia. Efekty prowadzonych działań mierzone były na podstawie wskaźników monitoringowych (wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu). Realizowane zadania polegały m. in. na utworzeniu: bazy ofert nieruchomości inwestycyjnych Miasta Konina i właścicieli prywatnych; bazy danych przedsiębiorstw i elektronicznego systemu korespondencji i wymiany informacji; bazy danych ofert biznesowych, Konsultacyjnej Rady ds. Gospodarczych przy Prezydencie Miasta Konina, a także na opracowaniu i stosowaniu systemu klauzul społecznych w zakresie zamówień publicznych prowadzonych przez Miasto Konin; wypracowaniu modelu współpracy Miasta Konina z wiodącymi firmami z terenu Konina i powiatu konińskiego; wdrożeniu systemu ulg i zwolnień podatkowych (pomoc publiczna/pomoc de minimis) dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy; wdrożeniu systemu zachęt dla inwestycji z wybranych branż; opracowaniu analizy dotyczącej możliwości tworzenia klastrów i innych sieci powiązań przedsiębiorstw na terenie Miasta Konina oraz pozostałym obszarze Aglomeracji Konińskiej; organizacji płatnych staży i praktyk zawodowych w wiodących konińskich firmach np. Laureatów

Statuetki Złotego Konina; członkostwie w Stowarzyszeniu Gmin i Powiatów Wielkopolskich; udziale w Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A.; objęciu patronatem Miasta Konina wybranych wydarzeń promujących przedsiębiorczość.

(dowód: akta kontroli str. 67-122, 400-510)

3.2. Na działania związane z rozwojem przedsiębiorczości w poszczególnych latach objętych kontrolą wydatkowano:

a) środki własne na realizację Programu wspierania przedsiębiorczości w latach 2014-2016, w kwocie 1.113.456,01 zł, z czego w 2014 r. 39.699,93 zł, w 2015 r. 750.954,53 zł oraz w 2016 r. 322.801,55 zł.

Największe nakłady finansowe poniesione zostały na takie zadania jak: Działania na rzecz budowania współpracy pomiędzy firmami (93,0 tys. zł), Organizacja Konińskiego Forum Lokalnej Gospodarki (76,9 tys. zł), Partnerskie Targi Przedsiębiorczości (108 tys. zł), Wsparcie finansowe Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie (251 tys. zł), Park Przemysłowy (74,9 tys. zł) oraz Promocja gospodarcza i inwestycyjna Miasta Konina (125 tys. zł).

Nakłady finansowe na realizację poszczególnych zadań wyszczególnione zostały w sprawozdaniu z realizacji ww. programu.

(dowód: akta kontroli str. 403-405)

b) środki własne na zadanie inwestycyjne pn. „Budowa drogi - łącznika ul. Przemysłowej z ul. Kleczewską” w kwocie 14.070 856,16 zł. w tym: 84.162,75 zł (2014 r.), 33.185,06 zł (2015 r.) oraz 13.953.508,35 zł (2016 r.)

c) środki własne na projekty współfinansowane z Funduszy Europejskich:

- zadanie inwestycyjne „Budowa uzbrojenia terenów inwestycyjnych w obrębie Konin-Międzyzylesie” w kwocie 19.518.684,22 zł, w tym w latach: 2012-2013 864.850,00 zł³⁵, w 2014 r. 147.157,20 zł³⁶, w 2015 r. 18.506.677,02 zł³⁷;
- projekt "Twoja Firma – wspomagamy przedsiębiorczych w Koninie" w 2014 r. kwota 1.226.248,02 zł³⁸;
- projekt "Jesteś przedsiębiorczy– zacznij działać już dziś w Koninie!", w 2014 r. kwota 190.475,68 zł³⁹;
- projekt "Bądź przedsiębiorcą w Koninie - dotacja czeka", na dzień 31 lipca 2017 r. kwota 1.248.933,73 zł⁴⁰;

d) środki własne na zlecenie zadań publicznych poza Program wspierania przedsiębiorczości w latach 2014-2016, opisane w pkt. 1.20 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 400-510, 1089-1092, 552-553)

³⁵ UE – 726 622,50 zł., środki własne – 138.277,50 zł.

³⁶ UE – 125 083,62 zł., środki własne – 22.073,58 zł.

³⁷ UE – 12 774 174,12 zł., środki własne – 5.732.502,90 zł.

³⁸ Kwota wydatków niekwalifikowanych 11.300,53 zł, kwota wydatków ze środków UE 85% 1.032.705,38 zł, kwota wydatków ze środków BP 15% 182.242,11 zł.

³⁹ Kwota wydatków UE 85% 161.904,31 zł, kwota wydatków Budżetu Państwa 15% 28.571,37 zł

⁴⁰ Kwota wydatków UE 85% - 1 061 593,68 zł, kwota wydatków Budżetu Państwa 10% - 124 893,37 zł, kwota wydatków wkład własny 5% - 62 446,68 zł; w 2016 roku - kwota 19.308,50 zł, w tym: kwota wydatków UE 85% - 16 412,23 zł, kwota wydatków BP 10% - 1 930,85 zł, kwota wydatków z wkładu własnego 5% 965,42 zł.

Miasto Konin w latach 2014-2016 zrealizowało zadanie inwestycyjne⁴¹ pn. „Budowa uzbrojenia terenów inwestycyjnych w obrębie Konin-Międzylesie” przy wsparciu finansowym z EFRR w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka⁴². Na terenach inwestycyjnych w Międzylesiu o powierzchni ok. 34,64 ha wyznaczono 16 działek inwestycyjnych, które zostały uzbrojone w: sieć wodociagową o łącznej długości 3986 mb., kanalizację sanitarną o łącznej długości 3254 mb, kanalizację deszczową o łącznej długości 1970 m; sieć gazową o długości 2309 m. oraz przebudowę istniejącej sieci o długości 100 m.; sieci elektroenergetyczne SN i NN o łącznej długości L=7536 m wraz ze stacją transformatorową; sieć telekomunikacyjną o łącznej długości 2347 m.

Zrealizowany w ramach inwestycji układ komunikacyjny na terenach inwestycyjnych obejmuje: drogi wewnętrzne (dojazdowe)⁴³, drogę serwisową⁴⁴, dwa parkingi⁴⁵, chodniki, ścieżki rowerowe, tereny zieleni. Budowie infrastruktury towarzyszyła również makroniwelacja terenu pod drogi oraz uporządkowanie odwodnienia terenów poprzez przebudowę istniejących rowów melioracyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 611-625, 534-535, 541-543)

W 2016 roku ww. tereny inwestycyjne zostały skomunikowane za pomocą nowo wybudowanej drogi (łącznik ulicy Przemysłowej z ulicą Kleczewską).

Zadania inwestycyjne: „Budowa uzbrojenia terenów inwestycyjnych w obrębie Konin-Międzylesie” oraz „Budowa drogi - łącznika ul. Przemysłowej z ul. Kleczewską” stanowiły największe pod względem wartości kosztorysowej inwestycje służące poprawie warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

(dowód: akta kontroli str. 543)

3.3. W 2015 r. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Koninie utworzono sześć nowych kierunków kształcenia takich jak: technik telekomunikacji, technik geodeta, technik geolog, technik drogownictwa, florysta i asystent kierownika produkcji filmowej/telewizyjnej. W Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie, na poziomie studiów I stopnia utworzono kierunki: energetyka oraz finanse i rachunkowość. W 2016 r. w Zespole Szkół Górniczo-Energetycznych rozpoczęto naukę na kierunku technik spedytor, w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego na kierunku technik rachunkowości, a w PWSZ na kierunkach informatyka i kosmetologia.

(dowód: akta kontroli str. 438-440, 488-489)

3.4. W ramach realizacji zadań określonych w Programie wspierania przedsiębiorczości w latach 2014-2016 m. in. powstała strona internetowa dedykowana przedsiębiorcom i potencjalnym inwestorom – Koniński Portal Gospodarczy; baza danych przedsiębiorstw i Elektroniczny System Korespondencji i Wymiany Informacji; przewodnik dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, w tym dla określonych branż/sektorów – wersja elektroniczna (rozpowszechniana od 2014 r.); rozpoczęto publikację Biuletynu Informacji Gospodarczej Miasta Konina; uruchomiono punkt informacji o Funduszach Europejskich dla Przedsiębiorców i innych możliwościach finansowego wsparcia sektora prywatnego (pożyczki, kredyty); w 2014 r. opracowano analizę dotyczącą możliwości tworzenia klastrów i innych sieci powiązań przedsiębiorstw na terenie

⁴¹ W ramach Programu wspierania przedsiębiorczości 2014-2016 wyodrębniono dodatkowy obszar wsparcia – inwestycje w infrastrukturę, i przewidziano: uzbrojenie terenów inwestycyjnych w obrębie Konin – Międzylesie; budowę łącznika pomiędzy ul. Poznańską i ul. Przemysłową – etap I odcinek od ul. Przemysłowej do ul. Kleczewskiej poprawiający dostęp do terenów inwestycyjnych (I etap projektu pn. „Nowy przebieg drogi 25 w granicach miasta Konina poprawiającej dostępność do terenów inwestycyjnych oraz komunikację drogową w regionie”).

⁴² Zakończenie robót i podpisanie protokołu odbioru miało miejsce 16 listopada 2015 r.

⁴³ O łącznej długości 792 m i całkowitej powierzchni 7203 m².

⁴⁴ O długości L= 514 m i powierzchni 4273 m².

⁴⁵ O łącznej powierzchni 990m², o 72 miejscach postojowych.

Miasta Konina oraz pozostałym obszarze Aglomeracji Konińskiej; zorganizowano Konińskie Forum Lokalnej Gospodarki.

(dowód: akta kontroli str. 1199-1208)

3.5. W latach 2014-2017 Miasto Konin udzieliło dziewięciu podmiotom ulg podatkowych⁴⁶ oraz zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis⁴⁷.

(dowód: akta kontroli str. 453-456, 631-648)

W ramach Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016⁴⁸ sześciu przedsiębiorców z terenu Konina otrzymało w 2014 r. poręczenie na kwotę 512.750 zł, a w 2015 r. - pięciu przedsiębiorców na kwotę 838.500 zł.

(dowód: akta kontroli str. 400-510)

W latach 2014-2017 (do 31 maja), w ramach aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, staż w Urzędzie odbyło 99 bezrobotnych, na podstawie 19 umów.

dowód: akta kontroli str. 812-878)

Według szacunku Urzędu, około 1.800 przedsiębiorstw skorzystało ze wsparcia w ramach Programu wspierania przedsiębiorczości w latach 2014-2016.

dowód: akta kontroli str. 67-122, 400-510)

3.6. W sprawozdaniu z realizacji Programu wspierania przedsiębiorczości na lata 2014-2016 (na kartach monitoringowych sporządzonych dla każdego podjętego działania), przedstawione zostały przyczyny nieosiągnięcia planowanych wskaźników. Częściowo nie osiągnięto m.in. takich wskaźników jak: liczba przedsiębiorstw, które skorzystały z systemu ulg i zwolnień oraz które skorzystały z systemu zachęt dla inwestycji. Zgodnie z ww. sprawozdaniem, nie wszystkie przedsiębiorstwa zainteresowane pomocą de minimis lub regionalną pomocą inwestycyjną spełniały warunki prawne by ją otrzymać. Nie zrealizowano ponadto takich zadań jak: utworzenie Konińskiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz Parku Przemysłowego. Ze sprawozdania wynikało, że spowodowane było to brakiem możliwości uzyskania zewnętrznego finansowania. Nie osiągnięto również (z przyczyn proceduralnych⁴⁹) wskaźnika: liczba opracowanych projektów na utworzenie terminalu kontenerowego (Inwestycje w infrastrukturę. Projekt nr 3).

(dowód: akta kontroli str. 400-510, 1199-1208)

3.7. Analiza wskaźników i danych dotyczących rozwoju gospodarczego Miasta Konin za lata 2013-2016 wykazała m.in., że:

- zmniejszył się poziom bezrobocia⁵⁰ z 10,4% w 2013 r. do 8% w 2016 r.;
- nastąpił przyrost liczby „netto” przedsiębiorstw z 10 w 2013 r. do 176 w 2016 r. (z czego w 2013 r. – 10, w 2014 – 120, w 2015 r. – 73 i w 2016 r. – 176);

⁴⁶ Uchwała Rady Miasta Konina Nr 78 z dnia 25.03.2015 r. w sprawie udzielania przez miasto Konin regionalnej pomocy inwestycyjnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją oraz Uchwała Nr 140 z dnia 19.09.2007 r. w sprawie udzielania przez miasto Konin pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją.

⁴⁷ Uchwała Rady Miasta Konina Nr 141 z dnia 19.09.2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Miasta Konina, oraz Nr 77 z dnia 25.03.2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie Miasta Konina.

⁴⁸ „Udział w Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A.”

⁴⁹ Decyzja o przetargu została wstrzymana, ponieważ teren był wykorzystywany, jako obszar rozładunkowy dla torów ogólnodostępnych, które z obowiązku ustawowego musi zabezpieczyć spółka PKP Polskie Linie Kolejowe. Aktualnie przygotowywana jest zmiana lokalizacji obszaru rozładunkowego, w celu zwolnienia terenu dla budowy terminalu kontenerowego. Warunki do ogłoszenia przetargu powstaną przed zakończeniem inwestycji i przywróceniu ruchu na linii kolejowej.

⁵⁰ Mierzony, jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym (w %).

- wzrosły dochody własne (w przeliczeniu na jednego mieszkańca) z 1,7 tys. zł w 2013 r. do 1,9 tys. zł w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 400-510, 1209)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W ocenie NIK, działania prowadzone przez Miasto w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorczości, były ukierunkowane na poprawę warunków inwestowania i prowadziły do uzyskania zakładanych efektów. Przy sprzyjających czynnikach makroekonomicznych służyło to poprawieniu podstawowych wskaźników dotyczących jego rozwoju gospodarczego. Między innymi zmniejszyło się bezrobocie, a stawki podatku od nieruchomości i środków transportu oraz ich stabilność mogły przyczynić się do przyrostu „netto” liczby przedsiębiorstw.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Poznań, dnia 6 października 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler:
Izabela Chlebowska-Gąsczyk
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor

.....
Podpis

.....
Podpis